

# Motion till riksdagen

1988/89:Sf362

av Karin Söder och Pär Granstedt (båda c)

Asylsökande barnfamiljers situation, m.m.

---

Utredningen i ärenden rörande asylsökande barnfamiljer är i många fall otillräcklig. I proposition 1983/84:144 sid 127 uttalade dåvarande invandrarministern att i dessa ärenden skall sådana omständigheter av humanitär natur beaktas som hänför sig till barnen, deras situation från hälsosynpunkt och i övrigt. Denna riktlinje för tolkningen av utlänningslagen har i åratal i stor utsträckning åsidosatts, vilket bl.a. konstaterats av socialstyrelsen i en utredning i mars 1988 rörande den första delen av mottagandet av flyktingbarn i vårt land. Utredning angående barnen har i regel inte kommit till stånd genom myndigheternas försorg.

Invandrarverket har i skrivelse till rikspolisstyrelsen framhållit betydelsen av att även flyktingbarnens situation uppmärksammas och utreds grundligt, därvid skall även klarläggas om barnen har egna flyktingskäl, som skiljer sig från föräldrarnas. Invandrarverkets skrivelse har av rikspolisstyrelsen tillställts samtliga polismyndigheter genom cirkulärmeddelande i mars 1988.

Utredningarna om barnen kan ofta vara mycket svåra. T ex har många barn svårt att redovisa sina mest påfrestande upplevelser före och under flykten. Erfarenheten visar dessutom att barnen ibland har förbjudits av föräldrarna att överhuvudtaget berätta något för polisen.

Utredningarna med och om barn måste därför utföras av kvalificerad, särskilt utbildad personal, för att de skall bli tillförlitliga.

Barnens personliga rättssäkerhet får icke åsidosättas. För att tillgodose detta måste erforderliga utredningar komma till stånd och utredarna ha kompetens för sitt uppdrag. Där denna fattas måste utbildning sättas in.

Utredningarna måste enligt sakens natur ges rimlig tid.

Direktavvisningar av barnfamiljer bör inte ifrågakomma. Med direktavvisningar avses beslut att den asylsökande skall lämna landet utan att i Sverige få avvakta utgången av besvärstalan.

Ensamma flyktingbarn, dvs barn som kommer hit utan vårdnadshavare måste ägnas särskild uppmärksamhet. Beträffande ensamma flyktingbarn måste utredningen i asylärendet vara särskilt ingående och kan av lättförklariga skäl bli tidsödande.

Direktavvisning av ensamma flyktingbarn strider ofrånkomligen mot ett berättigat krav på rättssäkerhet.

God man-institutet som skall tillämpas när det gäller de ensamma flyktingbarnen är inte alltid korrekt tillämpat av myndigheterna.

Varje enskilt barn måste betraktas som ett självständigt rättsobjekt. Alla

led i flyktingmottagandet måste tillämpa lagar och bestämmelser så att inga beslut tas som inte bygger på denna grundregel.

"Väntarbarnen" far också illa genom den osäkerhet de lever i. Det är otillräckligt med förskoleverksamhet som stimulans- och utvecklingsmöjlighet för dessa barn. Bara i norra Stockholm finns det 1 000 barn som har behov av förskoleplats och väntar på detta. Det är angeläget att dessa behov beaktas betydligt mer än vad hittills skett.

I denna motion har inledningsvis påtalats att ett för tolkningen av utlänningslagen betydelsefullt uttalande i proposition 1983/84:144 i stor utsträckning lämnats obeaktat. En ramlag som utlänningslagen måste få sin innebörd bestämd genom sådana uttalanden. Vi anser väsentligt att detta beaktas av de myndigheter som svarar för tillämpningen av utlänningslagen, liksom att dessa myndigheter ges erforderliga resurser att kunna uppfylla lagen.

## Hemställan

Mot bakgrund av vad ovan anförts hemställs

att riksdagen beslutar ge regeringen till känna vad som i denna motion anförts.

Stockholm den 24 januari 1989

*Karin Söder (c)*

*Pär Granstedt (c)*